

رۆلى نەوت لە داھات و خەرجیەکانی ئەمسالی عێراق

23-08-2021

نووسەرەکان

مەحموود بابان

كورتە : چاوەڕواندەكرێت ئەمسال عێراق داھاتی لە خەرجیەکانی زیاتر بێت! ئەویش بەھۆی زیادبوونی داھاتی نەوت و رۆلى نەوت لە دارایی وڵاتدا. سەرەرای كۆکردنەوھى نزیكەى یەك لەسەر سێى داھاتی نانەوتى، وەك لە بودجەى ئەمسالی عێراقدا ھاتوو، پرسیار ئەوھى داھاتی عێراق چەند لە خەرجیەکانی زیاتر دەبێت و بۆچی؟

محمود بابان-ناوهندی لیکۆلینهوهی رووداو

چاوه‌پوانده‌کریت ئەمسال عێراق داھاتی له خەرجییه‌کانی زیاتر بێت! ئەویش به‌هۆی زیادبوونی داھاتی نەوت و رۆلی نەوت له دارایی وڵاتدا. سەرەرای کۆکردنەوهی نزیکەی یەک لەسەر سێی داھاتی نەوتی، وەک له بودجەي ئەمسالی عێراقدا ھاتوو، پرسیار ئەوہیہ داھاتی عێراق چەند له خەرجییه‌کانی زیاتر دەبێت و بۆچی؟

عێراق به پلەي یەکەم پشنت به داھاتی نەوت دەبەستێت که 96%ی کۆي به‌ھای راستەقینەي بودجەي سالانەي فیدرالی پێکدەھینێت. لەبەرئەوہی نرخی نەوت، گرێدراوی بازارە جیھانییەکان بەردەوام له گۆرانکاریدایە، له نیوہی یەکەمی ئەمسالدا به بەراورد به نیوہی یەکەمی سالی رابردوو داھاتی نەوتی عێراق بەرژەي 69.62% زیادیکردوو، لەکاتیکیدا له شەش مانگی 2020دا، 19.55 ملیار دۆلار داھاتی نەوت بوو، بەلام له شەش مانگی ئەمسالدا بۆ 33.166 ملیار دۆلار بەرزبووہتەوہ.

له راستیدا داھاتی نەوتی ئەمسال بۆ عێراق به بەراورد به سالی پێش بڵاوبووئەوہی کۆرۆناش زۆر بوو. ئەگەر شەش مانگی سەرەتای ئەمسال به شەش مانگی سەرەتای 2019 بەراورد بکەین، ئەوا داھاتی نەوتی عێراق بەرژەي 56.4% زیادیکردوو.

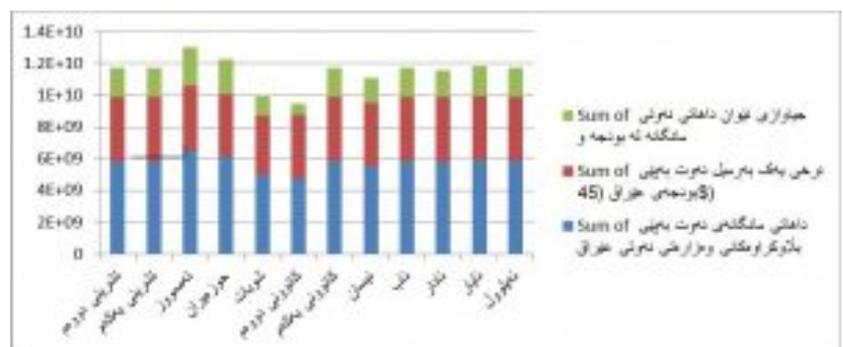
زیادبوونی داھاتی نەوت به‌هۆی بەرزبوونەوہی نرخ و زیادکردنی بری بەرھەمھێنانە له لایەن وڵاتانی ئۆپیک و ھاوہیماکانی له ئەمسالدا، که عێراق دووہم گەورەترین بەرھەمھێنەری نیو وڵاتانی ئۆپیک له دوای سعودیہوہ.

بەپێوہریکی کورتخایەن مانگی تەممووزی ئەمسال مانگیکی زۆر ئەرینی بوو بۆ کەرتی نەوتی حکومەتی فیدرالی، چونکە ھاوتەریب لەگەڵ بەرزبوونەوہی نرخدا، ھەناردەکردنی نەوتیش زیادیکرد و ئەوہش وایکرد، داھاتی نەوتی عێراق له 19 مانگی رابردوودا بەرزترین ئاست تۆماربکات. له لایەکی دیکەوہ وڵاتانی ئۆپیک و ئۆپیک پلەس رێکگەوتن بەرھەمھێنانی نەوت و خستنەرووی نەوت زیاد بکەن و، لەسەرەتای ئەم مانگەشەوہ تاوہکو ئایاری 2022 مانگانە 400 ھەزار بەرمیل له رۆژیکدا زیاد دەکەن.

بەپێی بودجەي 2021ی عێراق، نرخی یەک بەرمیل نەوت به 45 دۆلار دانراوہ، لەکاتیکیدا لەماوہی ھەوت مانگی رابردوودا عێراق به 64.06 دۆلار نەوتی فرۆشتووہ، واتە بۆ ھەر بەرمیلیک نەوتی ھەناردەکراو، له ھەوت مانگی رابردوودا 19.06 دۆلار زیاتر لەو برەي له بودجەدا دانراوہ داھاتی ھەبووہ.

بەپێی بڵاوکراوہکانی وەزارەتی نەوتی عێراق [1]، له 7 مانگی رابردوودا داھاتی نەوتی 39 ملیار و 679 ملیۆن دۆلار بوو. به بەراورد لەگەڵ ئەو ژمارەيەي له بودجەي 2021دا بۆ داھاتی نەوت دانراوہ، که 30.7 ملیار دۆلار، 8.97 ملیار دۆلار زیادەي ھەبووہ. چاوه‌پواندەکریت ئەگەر نرخی نەوت بەم شێوہیەي ئیستا بەردەوامبێت ئەوا ئەمسال نزیکەي 20 ملیار دۆلار زیادەي داھاتی نەوت بێت. وەکو له گرافیکی ژمارە 1دا ھاتووہ:

گرافیک ژمارە 1: داھاتی نەوتی عێراق بەپێی بازار و بودجەي عێراق و زیادەي داھات

سەرچاوہ: وەزارەتی نەوتی عێراق

ئابووری عیراقی کردووته ئابوورییهکی کرځۆر، هەر بۆیهش هەر گۆرانکارییهک له نرخى نهوندا ولات دهخاته بهردهم مهترسییهکی گهوره وهکو نهوهی لهسالی 2020 دا روویدا.

[/https://www.iraq-businessnews.com/tag/oil-exports](https://www.iraq-businessnews.com/tag/oil-exports) [1]

<https://www.reuters.com/article/iraq-budget-int-idUSKBN2BN3AI> [2]

[3]

[https://www.woodmac.com/press-releases/action-to-achieve-paris-climate-goals-will-upend-oil-and-gas-prices/#:~:text=Pr
ice%20fall&text=Consequently%2C%20oil%20prices%20begin%20to,demand%2C%20however%2C%20remains%20res](https://www.woodmac.com/press-releases/action-to-achieve-paris-climate-goals-will-upend-oil-and-gas-prices/#:~:text=Price%20fall&text=Consequently%2C%20oil%20prices%20begin%20to,demand%2C%20however%2C%20remains%20res)
.ilient